

Održivo planiranje kamenih agregata u jugoistočnoj Europi

Ministarstvo gospodarstva HBŽ

Autor: Ivana Suša

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
HERCEGBOSANSKA ŽUPANIJA
MINISTARSTVO GOSPODARSTVA
L I V N O

Okrugli stol u Livnu, 20. lipanj 2013. god.

Općenito o projektima Ministarstva gospodarstva HBŽ

1. Četiri EU projekta u fazi implementacije i jedan završen
2. Projekt SARMa, vrijednost 59.000 eura
- 3. Projekt SNAP SEE, vrijednost 70.000 eura**
4. Projekt A3-NET, vrijednost 196.000 eura
5. Projekt FINNO, vrijednost 69.500 eura
6. Projekt CAN, vrijednost 710.000 eura
7. Ukupna vrijednost svih projekata = **1.104.500 eura**

Okrugli stol u Livnu, 20.lipanj 2013. god.

Korišteni IPA programi

1. Tri projekta (SARMa, FINNO, SNAP SEE) sufinancirana putem Transnacionalnog programa suradnje za jugoistočnu Europu
2. Dva projekta (A3-NET i CAN) sufinancirana putem Programa IPA Jadranska prekogranična suradnja

Okrugli stol u Livnu, 20.lipanj 2013. god.

Jointly for our common future

1. Transnacionalni program suradnje za jugoistočnu Europu

- Transnacionalni program suradnje za jugoistočnu Europu ima za cilj da razvija prekogranična partnerstva u pitanjima od strateške važnosti, kako bi poboljšao proces teritorijalne, ekonomske i socijalne integracije i doprinijelo koheziji, stabilnosti i kompetitivnosti regije.
- Program potpomaže bolju integraciju između zemalja članica EU, kandidata i potencijalnih kandidata kao i susjednih zemalja.
- Regionalna suradnja u jugoistočnoj Europi je esencijalna, neovisno o različitim stupnjevima integracije uključenih zemalja.

SARMa partnerstvo

Projekt SNAP-SEE predstavlja nastavak projekta Održivo planiranje kamenih agregata (Sustainable Aggregates Resource Management - SARMa), koji je financiran iz prvog poziva, a trajao je od 02/09/2009 do 02/06/2012

U projektu je sudjelovalo
14 partnera iz deset
različitih zemalja.
Vodeći partner
Geološki zavod Slovenije.

Okrugli stol u Livnu, 20.lipanj 2013. god.

Jointly for our common future

Principi održivosti u kontekstu mineralnih sirovina

- Osigurati efikasnu uporabu resursa.
- Osigurati poštenu distribuciju rizika, troškova i koristi.
- Zamijeniti iscrpljene prirodne resurse sa drugim tipovima resursa, kako bi se osiguralo da buduće generacije nisu lišene koristi zbog tekućih iskopavanja.
- Promovirati odgovorno upravljanje prirodnim resursima i okolišem, uključujući popravak štete nastale u prošlosti.
- Minimizirati otpad i onečišćenje okoliša duž cijelog lanca opskrbe.
- Održavati i unaprijediti uvjete za održivo poslovanje.

Glavni ciljevi projekta SARMa

- Razviti zajednički pristup održivom upravljanju kamenim agregatima (sustainable aggregate resource management - **SARM**) i
- Osigurati planiranje održivog skupa opskrbe (sustainable supply mix - **SSM**), na tri razine, kako bi se osigurala učinkovita i sigurna opskrba u jugoistočnoj Europi.

SARM je učinkovito upravljanje rudarenjem i otpadom sa niskim socio-okolišnim utjecajem.

SSM koristi višestruke resurse, uključujući reciklirani otpad i industrijske nus-proizvode (trosku), koji skupa maksimiziraju neto koristi opskrbe kamenim agregatima kroz generacije.

Glavni rezultati projekta SARMa

Glavna saznanja proistekla iz projekta prezentirana su u 7 priručnika, koji su distribuirani nadležnim entitetskim i županijskim ministarstvima, rudarsko-geološkim fakultetima u BiH, zavodima, koncesionirima na razini HBŽ, sudionicima skupa organiziranom od strane Hrvatskog rudarsko-geološkog društva, te sudionicima radionice koja se održala u okviru projekta u Livnu.

Distribuirani su sljedeći priručnici:

- Kako postići učinkovitost uporabe kamenih agregata u lokalnim zajednicama – 166 kom
- Održivo gospodarenje kamenim agregatima i održiva mješovita opskrba na regionalnoj, nacionalnoj i državnoj razini – 166 kom,
- Proizvodnja kamenih agregata recikliranjem – 155 kom,
- Legislativa Europske zajednice relevantna za kamene agregate – 200 kom,
- Studija predizvodljivosti za Regionalni centar SARM i SSM – 200 kom,
- Kratki priručnik za planiranje rekultivacije kamenoloma – 200 kom,
- Smjernice za okolišnu rekultivaciju kamenoloma u riječnim područjima – 200 kom.

<http://www.sarmaproject.eu>

Potreba za SNAP SEE

Partneri koji su sudjelovali u projektu SARMa prepoznali su prazninu između saznanja stečenih projektom SARMa i postojećih planova upravljanja agregatima u svojim državama. Stoga je se grupa institucija koje sudjeluju u upravljanju i planiranju kamenih agregata složila da surađuju na inicijativi koja ima za cilj da unaprijedi planiranje kamenih agregata u jugoistočnoj Europi, kako bi se postigla viša razina učinkovitosti uporabe resursa i održivosti u cijeloj regiji jugoistočne Europe.

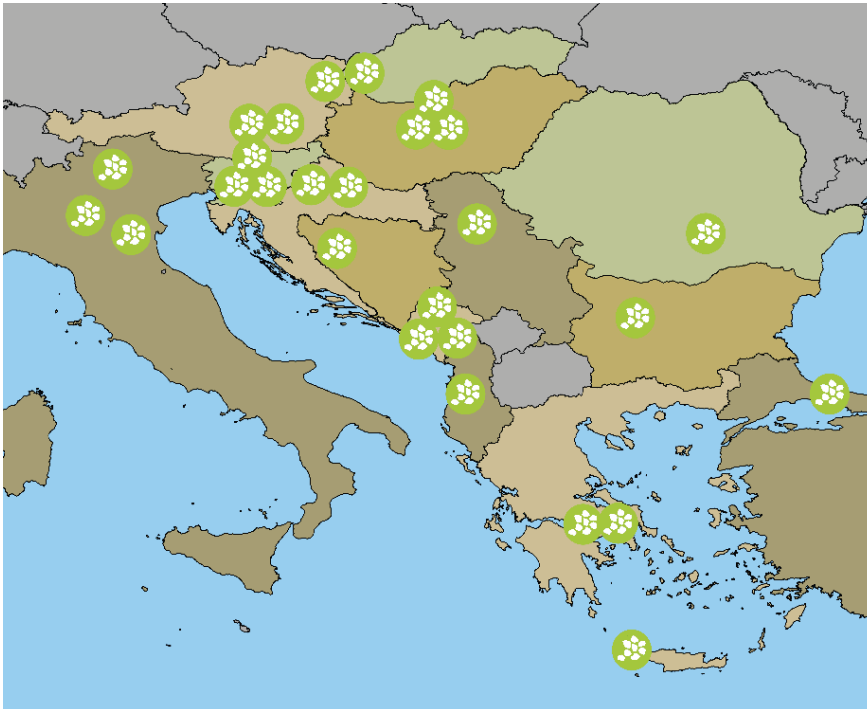
Projekt SNAP SEE

Projekt SNAP SEE se bavi ovim ključnim pitanjem:

Kako zemlje JI Europe mogu unaprijediti procese planiranja kamenih agregata i integrirati planiranje primarnih i sekundarnih agregata u cilju povećanja učinkovitosti uporabe resursa, te kako mogu podići kapacitete lokalnih vlasti, industrije i civilnog društva u odnosu na upravljanje kamenim agregatima, planiranje i opskrbu.

SNAP SEE Partnerstvo

U partnerstvu projekta SNAP SEE sudjeluju institucije nadležne za planiranje opskrbe primarnih i sekundarnih agregata, uključujući tijela javne vlasti, ministarstva, istraživačke institute, sveučilišta i geološke zavode.

Dvadeset i sedam partnera
iz četrnaest zemalja.
Vodeći partner je
Sveučilište iz Leobena (Austrija).
Trajanje projekta
Listopad 2012.- Listopad 2014.

Okrugli stol u Livnu, 20.lipanj 2013. god.

Jointly for our common future

4. Ciljevi, Organizacija i Aktivnosti

SNAP SEE će stvoriti alat za potporu državnom/regionalnom planiranju primarnih i sekundarnih kamenih agregata u zemljama JI Europe koji:

- Je sveobuhvatan i na višesektorskom principu, pokrivajući sve aspekte planiranja uključujući tematiku koja može potpadati pod područja drugih politika kao što su vode, promet ili upravljanje otpadom.
- Tretira primarne i sekundarne kamene agregate kao izvore opskrbe koji se mogu nadopunjavati,
- Je prilagodljiv lokalnim uvjetima bez da gubi ključne planske elemente i primjenjiv neovisno o lokalnim stavovima u ciklusu planiranja,
- Je utemeljen na principima održivog upravljanja kamenim agregatima i održivom skupu opskrbe sa ciljem postizanja resursne učinkovitosti,
- Uzima u obzir potrebe, brige, preferencije i ciljeve vlade, industrije, civilnog društva i stručnjaka,
- Je poduprt potrebnim podacima i
- Primjenjiv u zemljama JI Europe kako bi se olakšala kohezija i harmonizacija opskrbe kamenim agregatima.

Okrugli stol u Livnu, 20.lipanj 2013. god.

Jointly for our common future

Radni paketi i aktivnosti

Projekt SNAP SEE je organiziran u 6 radnih paketa:

RP 1: Administracija

RP 2: Komunikacija

RP 3: Izgradnja kapaciteta i uključivanje dionika

RP 4: Podaci i metode analize

RP 5: Državno/regionalno planiranje

WP 6: Shema planiranja kamenih agregata

RP 3: Izgradnja kapaciteta i uključivanje dionika

- Osigurati zajedničku bazu razumijevanja kroz stvaranje i dijeljenje materijala za podizanje kapaciteta,
- Organizirati okrugle stolove (barem dva) sa ciljanim grupama kako bi se osiguralo sudjelovanje dionika u razvoju vizije i Sheme planiranja kamenih agregata II Europe,
- Napraviti Priručnik o izgradnji kapaciteta i uključivanju dionika, koji uključuje materijale za izgradnju kapaciteta kao i detaljan postupak planiranja za organiziranje i provođenje okruglih stolova.

Važni dionici

- Tijela zadužena za planiranje kamenih agregata
- Tijela zadužena za izdavanje dozvola vezano za kamene agregate
- Tijela zadužena za očuvanje okoliša
- Tijelo zaduženo za transport
- Tijela zadužena za upravljanje otpadom
- Udruženja proizvođača kamenih agregata
- Predstavnici industrije kamenih agregata
- Predstavnici industrije recikliranja
- Predstavnici lokalnih zajednica
- Predstavnici nevladinih udruga,
- Drugi

RP 4: Podaci i metode analize

- Osigurati cjelokupan spektar podataka potrebnih za potporu efektivnom i održivom nacionalnom/regionalnom planiranju primarnih i sekundarnih agregata, npr. resurse, lokacije, tehničke karakteristike, predviđanja potražnje itd.,
- Stvoriti rječnik podataka koji uključuje tipove, definicije, izvore, djelokrug, razinu analize potrebne za sirove podatke, preporuke o najnovijim strategijama prikupljanja i pohrane podataka, metode izvještavanja i druge teme.
- Istražiti i izvijestiti o metodologijama analize ključnih podataka koje mogu poslužiti za sveobuhvatno i održivo planiranje kamenih agregata.
- Stvoriti priručnik o podacima i metodologijama analize.

RP 5: Državno/regionalno planiranje

- Utvrditi kako se planira u zemljama partnerima na projektu, te gdje se svaka zemlja nalazi u planskom ciklusu s obzirom na sve aspekte planiranja. Stvoriti državna izvješća sa informacijama o kamenim agregatima kao i multi-sektorske izvještaje.
- Identificirati načine na koje se planiranje može poboljšati u zemljama partnerima na projektu i stvoriti državni/regionalni vodič za planiranje.
- Stvoriti zajedničku viziju za planiranje kamenih agregata u JI Europi.

RP: Shema planiranja kamenih agregata

- Napraviti uvid u to kako se planiranje agregata radi u odabranim zemlja koje nisu iz regije JI Europe.
- Stvoriti preporuke za planiranje koje sadržavaju sve korake koji se trebaju poduzeti i sve probleme koje treba uzeti u obzir, kako bi se osiguralo sveobuhvatno planiranje agregata u JI Europi.
- Identificirati module pogodne za održivo planiranje agregata, koji uključuju teme kao što su transport, nelegalno rudarenje, recikliranje, izdavanje dozvola kao i druge teme koje su obuhvaćene drugim planovima kao što su upravljanje otpadom i vodama itd.

Situacija u HBŽ i Federaciji BiH

- U HBŽ pitanja eksploatacije kamenih agregata reguliraju tri zakona:
 - - Zakon o koncesijama HBŽ (“Narodne novine HBŽ, br. 14/03)
 - - Zakon o rudarstvu (“Narodne novine HBŽ, br. 12/01) i
 - - Zakon o geološkim istraživanjima (“Narodne novine HBŽ br. 12/01)
- NEMA PLANSKOG PRISTUPA
- U F BiH:
 - Zakon o rudarstvu (“Službene novine F BiH” br. 26/10) predviđa donošenje Strategije upravljanja mineralnim sirovinama, za čije se provođenje predviđa donošenje plana upravljanja mineralnim sirovinama – do danas ovi dokumenti nisu doneseni.

Hvala na pažnji!

Okrugli stol u Livnu